

Statsminister
Gro Harlem Brundtland

Oslo Domkirke
30. januar 1991

MINNETALE VED H.M. KONG OLAV V'S GRAVFERD

Over hele Norge, fra fjellbygd til havland, står menneskene i dag stille og tar farvel med Kong Olav V. Det er sorg i landet, men også dyp takknemlighet for alt det han var for oss.

Kong Olav samlet i seg hele vår historie som selvstendig nasjon og vår kamp for å bevare friheten da mest det gjaldt.

Fra han en novemberdag i 1905 ble båret iland i snøvær på havnen, til han sovnet inn mellom snøtunge trær på Kongsseteren, sto Kong Olav V stadig sterkere i våre hjerter - som kronprins og konge.

Kong Olav ble vår alles konge. Forklaringen er like enkel som den er sann: Han representerte det beste i det norske, det beste i oss alle.

Sammen med sin far ble Kong Olav satt på de største prøvelser da krigen kom, og møtte dem med mot, vidsyn og besluttsomhet. Vi ser dem for oss: Under bombing, under bjerken, verdige under press, symboler på den levende nasjon i et hårtatt land.

Men Kong Olavs livsverk var først og fremst en fredsgjerning. En innsats langt ut over pliktens krav ble kilde til vår kjærlighet til Kongen.

Smilende på slottsbalkongen 17. mai. Time etter time, år etter år. Bildet på vår frihet og selvstendighet, men også et menneske vi alle følte stod oss nær. Han knyttet oss tettere sammen.

Vi møtte ham i skiløypene. Vi husker Kongen vår på trikken under oljekrisen.

Med jubel og begeistring ble han mottatt over vårt ganske land.

Han møtte flere nordmenn enn noen, og hver enkelt hadde sitt personlige forhold til ham. Det folk han tjente opplevde at han utførte sin gjerning med smittende humør, uoppslitelig styrke og sjarm.

Kong Olav var hele folkets konge. Han ble et forbilde. Gjennom hans utrettelige innsats, gjennom hans sikre lederskap og ekte varme, er vårt unge kongedømme - på mindre enn ett hundreår - blitt ett med nasjonen, risset inn i alle sinn og hjerter. Det er - og det blir - fordi vi vet det er vårt.

Spontant har titusener i disse dagene uttrykt sin hengivenhet til Kong Olav på en måte vi tidligere aldri har opplevd i vårt landet. Lysene og blomstene på Slotts-plassen hjelper oss å uttrykke det vi likevel ikke makter å si fullt ut med ord; - sorg over at Kongen er gått bort, - takknemlighet og stille glede over det han fikk være for oss alle. Barna sier det enkelt: "Han var verdens snilleste konge".

Kongen ble et samlingspunkt for nasjonen. Men han ble noe mer: Han ble et lyspunkt for folket. Han viste oss vei.

De siste ukenes dramatiske begivenheter - og de mørke tider vi nå gjennomlever, har synliggjort våre behov for - og vår evne til - samhold og fellesskap. Vi opplever denne dagen som en samlende dag i vår nasjon, i sorg over Kong Olavs død, men også i trygghet for det han stod for og det som samler oss bak vår nye konge.

Lysene, blomstene, ordene gir håp og kraft til ham som nå har løftet den store arven, Kong Harald V, og hans familie.

En hel nasjon står samlet i dyp takknemlighet. Vi lyser fred over Kong Olav V's minne.